

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

Дисципліна: Лісовідновлення та лісорозведення

Коротка характеристика: нормативна; 2 курс 4 семестр; 5,5 кредитів ЄКТС; 165 год., у т.ч. 12 год. лекцій, 10 год. лабораторних робіт; форма контролю – екзамен.

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Викладач: [Кичилук Олександр Володимирович](#), кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: Kychlyuk.Oleksandr@vnu.edu.ua

Передумови вивчення курсу: попередньо студент повинен прослухати курси: «Дендрологія», «Лісове ґрунтознавство», «Ботаніка», «Фізіологія рослин», «Геодезія», «Механізація лісгосподарських робіт», «Деревні розсадники» та «Лісове насінництво».

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета викладання навчальної дисципліни «Лісовідновлення та лісорозведення» значною мірою встановлюються специфікою вирощування лісу – а це тривалий процес, який вимірюється десятиріччями. Помилки, допущені при створенні лісу, можуть проявитися лише через певний, інколи досить тривалий час. виправити їх без збитків для господарства буває досить важко. У зв'язку з цим, майбутньому спеціалісту лісового господарства необхідно добре оволодіти теоретичними питаннями та основними принципами штучного та природного лісовідновлення і лісорозведення; навчитися узагальнювати лісокультурний досвід, бути знайомим із прийомами, засобами та методами проведення лісокультурних робіт залежно від: лісокультурного району, категорії лісокультурної площі, типу лісорослинних умов, цільового призначення лісів, наявної на підприємстві техніки тощо.

Паралельно із вивченням дисципліни студенти самостійно виконують курсовий проект на тему “Проект створення лісових культур в _____ лісництві ДП «_____ лісове господарство» на 20__ рік”.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Після якісного вивчення дисципліни та самостійного виконання курсового проекту студенти опанують такі компетентності, як:

ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

ФК 5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.

ФК 6. Здатність вибрати типові обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.

ФК 9. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.

ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

РН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

РН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

РН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

РН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

РН 12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.

РН 15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

РН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекцій

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи проектування та створення лісових культур.

Тема 1. Вступ. Поняття про лісовідновлення та лісорозведення.

Тема 2. Лісокультурне районування території України.

Тема 3. Категорії лісокультурних площ.

Тема 4. Типи і види лісових культур.

Тема 5. Підбір деревних порід для створення лісових культур.

Тема 6. Початкова густота лісових культур.

Тема 7. Технологія створення лісових культур: підготування площі.

Тема 8. Технологія створення лісових культур: обробіток ґрунту.

Тема 9. Технологія створення лісових культур: методи створення та догляди за культурами.

Тема 10. Технічне приймання, інвентаризація та доповнення лісових культур.

Змістовий модуль 2. Культури основних лісотвірних порід.

Тема 11. Природне поновлення.

Тема 12. Культури сосни звичайної.

Тема 13. Культури інших хвойних лісотвірних порід.

Тема 14. Культури твердолистяних порід.

Тема 15. Культури м'яколистяних порід.

Тема 16. Культури екзотів та технічно цінних порід.

Тема 17. Особливості відтворення лісу на заболочених землях Волині.

Перелік тем лабораторних робіт та вказівки до їх виконання доступні за посиланнями: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/2539>,
<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13801>

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (max = 40 балів)						Модульний контроль (max = 60 б.)		Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
Лаб. роб. 1	Лаб. роб. 2	Лаб. роб. 3	Лаб. роб. 4	Лаб. роб. 5				
5	5	5	5	5	15	30	30	100

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедлайнів

Практичні навички (виконання лабораторної роботи) оцінюються за результатами виконання лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання роботи на одному занятті – 2 бали, тобто в сумі за 5 занять набирається 10 балів. Лабораторна робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання (1 бал), оформив роботу, зробив висновки (1 бал). Усі лабораторні роботи взаємопов'язані між собою і виконуються за окремим індивідуальним для кожного студента завданням. Завершується практикум захистом лабораторних робіт, який оцінюється у 15 балів. Таким чином, в сумі набирається 25 балів поточного оцінювання.

Політика щодо академічної доброчесності

Лабораторні роботи виконуються за індивідуальними завданнями, які студенти отримують на першому практичному занятті. У випадку виявлення не самостійного виконання робіт (або не за отриманим завданням), результати оцінювання цих робіт анулюються, а студент отримує нове завдання. При виявленні повторного порушення вимог академічної доброчесності, студент не допускається до здачі іспиту.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1_Viznannya_rezultativ_VNU_im_L.U.2_red.pdf). Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

Слід звернути увагу, що участь у акції «Майбутнє лісу у твоїх руках» не є достатньою підставою для зарахування теми 9, оскільки майстер лісу (помічник лісничого, лісничий) повинен не лише вміти садити лісові культури, але й вміти пояснити правильну технологію садіння та знати помилки, які можуть мати місце при садінні (і які, як правило, допускають учасники вказаної акції) та їх наслідки.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – іспит. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає іспит у письмовій формі. При цьому на іспит виносяться *60 балів*, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Для отримання оцінки потрібно набрати певну кількість балів згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вакулюк П. Г. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні : монографія / П. Г. Вакулюк, В. І. Самоплавський. – Харків : Прапор, 2006. – 384 с.
2. Гордієнко М. І. Лісові культури : підручник / Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. – К. : Сільгоспосвіта, 1995. – 328 с.
3. Гордієнко М. І. Лісові культури : підручник / М. І. Гордієнко, М. М. Гузь, Ю. М. Дебринюк, В. М. Маурер ; за ред. д.с.-г.н. М. М. Гузя. – Львів : Камула, 2005. – 608 с.
4. ДСТУ 2980-95. Культури лісові. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1995. – 64 с.
5. Лісові культури : методичні рекомендації з курсового проектування [Електронний ресурс] / О. В. Кичилук, А. І. Гетьманчук, Т. П. Бортнік, В. П. Войтюк, В. В. Андреєва. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 57 с. – Режим доступу : <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13801>
6. Лісові меліорації: практикум : навч. посіб. / Юхновський В. Ю, Дударець С. М., Малюга В. М, Соваков О. В. – К. : Кондор-Видавництво, 2015. – 232 с.

Додаткова

7. Лісовідновлення та лісорозведення : методичні рекомендації до лабораторних та розрахункової робіт для студентів ОКР „Бакалавр” напряму підготовки : 6.090103 – „Лісове та садово-паркове господарство” [Електронний ресурс] / В. М. Маурер, Ф. М. Бровко, А. П. Пінчук, О. В. Кичилук, І. В. Іванюк, О. Ю. Кайдик, І. М. Бобошко-Бардин, В. П. Войтюк, Л. О. Коцун, І. І. Кузьмішина, Т. П. Лісовська, В. В. Андреєва. – Луцьк, 2011. – 52 с. – Режим доступу : <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/2539>
8. Насінництво : методичні рекомендації до лабораторних робіт [Електронний ресурс] / О. В. Кичилук, А. І. Гетьманчук, Т. П. Бортнік, В. П. Войтюк, В. В. Андреєва. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 52 с. – Режим доступу : <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13800>
9. Офіційний сайт ДО «Український лісовий селекційний центр». URL : <http://ucfb.info/golovna.html>

Нормативно-правова

10. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів, затверджена Наказом Державного комітету лісового

- господарства України від 19 серпня 2010 р. № 260 [Електронний ресурс] / Державний комітет лісового господарства України. – Джерело : офіц. сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1046-10>
11. Лісовий кодекс України [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Джерело : офіц. сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
 12. Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок, затверджений Постановою КМУ від 16 травня 2007 р. № 733 [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Джерело : офіц. сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-п>
 13. Правила відтворення лісів, затверджено Постановою КМУ від 1 березня 2007 р. № 303 [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Джерело : офіц. сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=303-2007-%D0>